

Список використаних джерел

1. Building the smart grid. URL: <https://www.economist.com/technology-quarterly/2013/09/02/building-the-smart-grid>
2. Системи на базі технологічної платформи Smart Grid. URL : <https://ep.kpi.ua/uk/node/22>
3. Шевчук О. А., Борданова Л. С., Наухацька Т. А. Оптимізація енергоефективності економіки за допомогою технологічної концепції Smart Grid. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». November 2019. С. 400–414. URL: https://www.researchgate.net/publication/337303639_OPTIMIZACIA_ENERGOEFEKTIVNOSTI_EKONOMIKI_ZA_DOPOMOGOU_TENNOLOGICNOI_KONCEPCII_SMART_GRID
4. «Умные» сети – инструмент развития неуглеродной, децентрализованной энергетики. URL : https://elektrovesti.net/343_umnye-seti-instrument-razvitiya-neuglerodnoy-detsentralizovannoy-energetiki

Радіонова Л. О., кандидат філософських наук, доцент,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова, Україна*

Юффе Д., учень Харківської загальноосвітньої школи № 10,
*Школа розвитку «Європейські урбаністичні студії»,
Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова, Україна*

АНТИКАФЕ ХАРКОВА ЯК СОЦІАЛЬНО СПРЯМОВАНИЙ ПРОСТІР

Кожному із нас потрібен простір, де ми можемо відчувати себе на «своєму місці». Простір неформальний, затишний, відкритий і вільний. Третє місце. «Третє місце» (англ. The third place) – частина міського простору, яка не пов'язана з будинком («перше місце») або з роботою («друге місце»). Прикладом такого місця є антикафе.

Розглянемо міські простори нового формату – «антикафе», які поки ще незвичні для городян, але поступово набирають популярності у сучасному Харкові. У цих просторах відвідувачі оплачують лише проведений там час, що є новою практикою, яка відрізняється як від практично безкоштовних клубних просторів радянського міста, так і від комерціалізованих просторів сучасного міста. Антикафе як об'єкт дослідження представляє особливий інтерес, оскільки саме в рамках цих просторів у городян з'явилася можливість використовувати публічний простір відповідно до своїх потреб та інтересів.

Дослідження публічних просторів – одна з найбільш популярних тем в області міських досліджень. В урбаністичній теорії існує безліч концепцій і поглядів на вивчення публічних міських просторів. Деякі вчені, такі як Річард

Сеннет, Ервінг Гоффман і Лін Лофланд, стверджують, що при їх розмежуванні необхідно використовувати дихотомію «приватне–публічне», підкреслюючи самовідчуження людини в умовах взаємодії з чужинцями в сфері публічної взаємодії [1, 2]. Інші дослідники, такі як Рей Ольденбург і Едвард Соджу, розширюють цю позицію, додаючи нові змінні до цього поділу, наділяючи поняття публічності іншими смислами, що сприяє найкращому розумінню соціальної активності городян [3].

Важливу роль у вивченні міських просторів відіграє визначення логіки їх використання. Такі аналітики, як А. Лефевр або М. Де Серто, вважають, що простір взагалі і міський простір зокрема, не є передзаданим, але створюється практиками його використання. Тому особливо актуальним для них стає питання: хто і як використовує міський простір [4]. Лефевр і Де Серто належать до тієї категорії вчених, які вважають, що всі городяни мають право на використання міських просторів, однак існують і інші підходи. Наприклад, вчені, які займаються вивченням креативних індустрій і їх просторового розташування (Р. Флорида, Ч. Лендрі), виділяють в своїх теоріях певний клас або особливу категорію городян, на яку мають бути переважно орієнтовані міські простори.

Тема створення та перетворення міських просторів є на даний момент досить актуальною, бо Харків у XXI столітті став, очевидно, іншим містом, кардинально змінивши ставлення до дозвілєвої діяльності та соціальної активності городян. Змінюється вигляд самого міста: якщо раніше ініціатива перетворення міського середовища виходила лише від держави, то тепер у цьому бере участь сфера бізнесу і самі городяни, самостійно змінюючи фізичні та символічні простори. Трансформований Харків можна розглядати відразу у трьох напрямках. По-перше, як постіндустріальне місто, що підтримує і стимулює індивідуалізм, гнучкий і фрагментований, де основну цінність набувають ідеї і послуги. По-друге, як дозвілєвий центр, для якого характерно активне міжособистісне спілкування і комунікація між городянами. І нарешті, як творче місто, як першу столицю, в якій постійно вигадують і створюють щось нове, те, чого не було раніше, де також відбувається зміна поглядів і функціонування звичних речей. Іде процес перебудови міського середовища.

І в цьому контексті ми звертаємося до теми соціальної міської творчості в рамках просторів «антикафе». Ці заклади найкращим чином демонструють зміни і трансформацію міського середовища в умовах сучасного міста, а також те, що ініціатива міських перетворень стала виходити не тільки від держави і сфери бізнесу, а й від самих городян.

До появи «антикафе» міські кав'ярні, ресторани і кафе сприймалися городянами як простори громадського харчування. Велику роль у цьому зіграли реалії радянського міста з його функціоналізацією просторів. Традиційне кафе у вітчизняному місті – це, перш за все, простір, куди люди приходили для того, щоб поїсти. Публічна активність споживача подібних закладів обмежувалася лише місцем за столиком і часом їжі, а регламентувалася професіоналами (офіціантами, адміністраторами) і знаками (табличками з правилами).

Антикафе відрізняється від звичайних кафе своєю функціональністю. В антикафе можна просто прийти розв'язатися, відпочити, поспілкуватися, пограти у різноманітні ігри, попрацювати або просто подумати на самоті, обмежившись чашкою чаю і печивом, не порушивши при цьому ніяких правил і традицій: ніхто не подивиться косо і не засудить, навпаки, цей формат закладів з цією метою і існує. Наприклад, «Антикафе 7/9» встигло завоювати любов харків'ян. Зігріваючий чай і запашна кава, якими можна запивати смачні печиво і тістечка, додають приємну нотку в загальний ансамбль. Тут можна пограти в настільні ігри, погортати книгу або журнал у місцевій міні-бібліотеці, освоїти нову гру на PlayStation, переглянути фільми на великому екрані і послухати ненав'язливу музику. Втім, екранний лаунж розбавляють імпровізації від відвідувачів, які роблять свій внесок у затишне проведення часу. Для роботи та навчання в антикафе «7/9» відведена окрема кімната. Наявність дитячої зони також не може не радувати: і дитина не буде нудьгувати, і її батьки зможуть відпочити або повеселитися.

Як правило, основні функції антикафе: робота (коворкінг-центр), розвиток (тренінги, майстер-класи, лекторії, творчі вечори) і розвага (ігрові вечори, Мафія, x-box, кінотеатр). У цьому контексті цікавим є одне з перших антикафе Харкова – «Обломов». Воно популярне і на сьогодні. Тут регулярно влаштовують тематичні вечори, тренінги, міні концерти та інші культурні заходи. Сюди цікаво приходити на свята, організатори придумують цікаву розважальну програму. Харків'яни давно полюбили цей заклад за привітну і теплу атмосферу, за стильний і лаконічний дизайн, за великий вибір різної літератури і настільних ігор на будь-який смак, за зручні меблі, безкоштовний Wi-Fi і досить широкий асортимент чаю, цукерок, печива і бутербродів, що важливо. А ще тут на стінах висять портрети відомих поетів і письменників, наприклад, Сергія Єсеніна – всім любителям літератури буде приємно тут перебувати.

Антикафе відвідуються різними городянами. Це і діти з батьками, які прийшли посидіти, пограти у щось, і школярі, які після уроків прийшли попити чай з цукерками, і студенти, які проводять час в галасливих компаніях чи прийшли на майстер-клас, і фрілансери, які хочуть попрацювати у спокійній обстановці, а також інші категорії жителів, кожна з яких може знайти собі заняття до душі, тому що «антикафе» пропонують своїм відвідувачам повну свободу дій.

Іншими словами, городянам надається простір для вільного користування, а вони вже вирішують, що і як будуть там робити, втілюючи свої ідеї, реалізуючи свої задуми і проявляючи креативність. Подібних просторів до недавнього часу в Харкові не було. Вони почали з'являтися лише з 2011 року, і за півтора роки поширилися і здобули величезну популярність. На жаль, в останні два роки деякі хороші антикафе закрилися. Так, вже не працює заклад «Дома», – перше антикафе Харкова, антикафе «Циферблат», антикафе «Тепло».

Але інші антикафе, наприклад, «Рівень», успішно розвиваються. Виглядає «Рівень» як респектабельне кафе, в якому відвідувачам як бонус пропонуються не тільки ігри та розваги, але ще і забезпечується можливість попрацювати.

Оформлений в сучасному офісному стилі спеціальний зал дозволяє проводити наради, презентації та організувати коворкінг. Тут регулярно проводяться майстер-класи, концерти, вечори кіно. До всякого роду свят нерідко влаштовуються тематичні вечірки. Обстановка антикафе «Рівень» дозволяє з комфортом розташуватися тут навіть великій компанії, тим більше, що гостям пропонуються на вибір різні варіанти проведення часу. Кухня авторська – є чай, кава, трав'яні збори, печиво, варення, до того ж – настільні ігри та велика бібліотека. Справжньою фішкою закладу є піаніно, яке ховається за ширмою в окремій міні кімнаті. Тут можна проявити свої таланти у колі друзів.

Таким чином, відвідувачі антикафе можуть самостійно змінювати простір в силу своїх можливостей, бо це вільні простори, які не мають рамок. До цього ж залучаються і самі відвідувачі, що сприяє розширенню аудиторії, не дивлячись на те, що це швидше соціально спрямований проєкт, аніж комерційний.

Антикафе – це соціально спрямований простір, що є необхідним сучасним харків'янам, який дає їм можливість для самореалізації та міської творчості.

Список використаних джерел

1. Sennett R. *Flesh and Stone: The Body and the City in Western Civilization*. New York: W.W. Norton, 1994.
2. Lofland L. *The Public Realm: Exploring the City's Quintessential Territory*. N.-Y., 1998.
3. Oldenburg R. *The Great Good Place: Cafes, Coffee Shops, Bookstores, Bars, Hair Salons, and Other Hangouts at the Heart of a Community*. 1989.
4. Лефевр А. *Производство пространства / Пер. з фр. І. Стаф. М. : Strelka Press, 2015. 432 с.*

Радіонова О. М., кандидат економічних наук, доцент
Ткаченко Я. В., студентка Навчально-наукового інституту
економіки і менеджменту
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна*

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНОМУ СЕРВІСІ

Сучасне суспільство характеризується швидким розповсюдженням інформаційних технологій і радикальними змінами соціально-економічного життя під впливом цих процесів. Активне впровадження сучасних технологій у діяльність готельних підприємств є необхідною умовою їх успішної роботи, оскільки точність, надійність, оперативність і висока швидкість обробки та передачі інформації визначає ефективність управлінських рішень у цій сфері.

Міграція в хмару – це індустрія готельного сервісу, що почала перехід на хмарні технології. Від економії на операційних витратах до варіантів інтеграції програмного забезпечення і нових інновацій, пов'язаних з новими технологіями – хмарні обчислення пропонують готелям можливості для підвищення